

บทที่ 9 รัฐอิสระต่าง ๆ ในยุโรป

9.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักศึกษาอธิบายรัฐอิสระต่าง ๆ ในทวีปยุโรปลักษณะทั่ว ๆ ไปแต่ละรัฐได้
2. เพื่อให้ให้นักศึกษาเปรียบเทียบรัฐอิสระต่าง ๆ ในส่วนที่เหมือนกันและแตกต่างกันได้
3. เพื่อให้ให้นักศึกษาอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญของแต่ละรัฐได้
4. เพื่อให้ให้นักศึกษาอธิบายลักษณะโครงสร้างของภูมิประเทศ แต่ละรัฐโดยละเอียดได้
5. เพื่อให้ให้นักศึกษาบอกถึงลักษณะภูมิอากาศของแต่ละรัฐว่ามีอิทธิพลต่อพืชพรรณธรรมชาติ โดยยกตัวอย่างให้เห็นได้

9.2 เนื้อหาสำคัญ

รัฐซานมารีโน (San Marino)

ที่ตั้งของสาธารณรัฐซานมารีโน อยู่ระหว่าง Latitude 43° 54' N–44° N และระหว่าง Longitude 12° 24' E–12° 31' E ห่างจากเมือง ริมินิ (Rimini) ซึ่งอยู่ทางชายฝั่งทะเลเอเดรียติกของอิตาลี รัฐนี้มีที่ตั้งล้อมรอบไปด้วยประเทศอิตาลีเป็นสาธารณรัฐที่เล็กที่สุดในยุโรป

ลักษณะภูมิประเทศ

สาธารณรัฐซานมารีโนตั้งอยู่บนแนวลาดของเทือกเขาแอปเปนนิน

ลักษณะภูมิอากาศ

ค่อนข้างเย็นในฤดูหนาว ฤดูร้อนจะรู้สึกอบอุ่นฝนตกปานกลาง

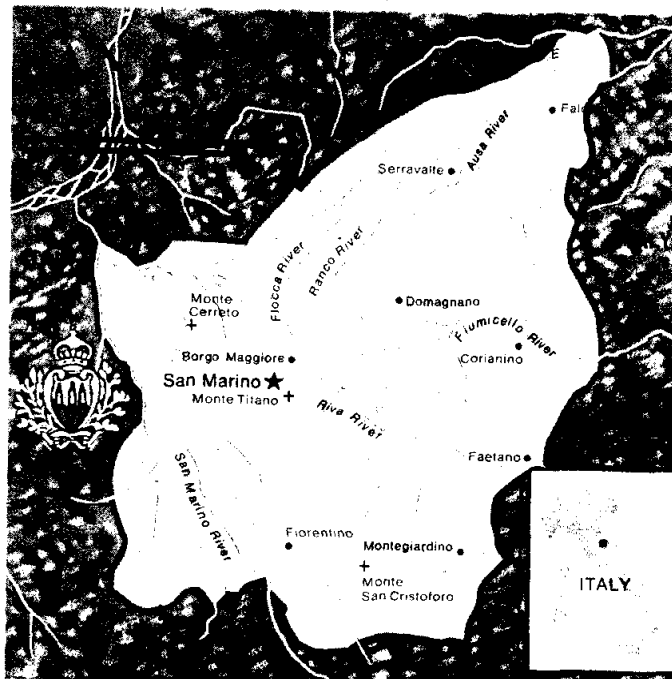
ประชากร

เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2529 มีประชากร 22,500 คน อาศัยอยู่ในเมืองหลวงคือเมืองซานมารีโน แต่มีเมือง Borgo Maggiore เป็นเมืองใหญ่และเป็นเมืองศูนย์กลางทางการค้า

ด้านเศรษฐกิจ

การเพาะปลูกเป็นอาชีพที่สำคัญที่สุด การอุตสาหกรรมและการเลี้ยงสัตว์มีบ้าง รายได้ส่วนใหญ่ของประเทศได้จากกิจการท่องเที่ยว ประชากรทำอาชีพด้านเกษตรกรรมมากที่สุด

การทำเหมืองแร่ไม่มี แต่มีการระเบิดหินใช้ในการก่อสร้างหรือทำปูนซีเมนต์สำหรับใช้ในประเทศ

ป่าไม้มีปริมาณน้อย สำหรับใช้ภายในประเทศ ส่วนการประมงนั้นเฉพาะน้ำเค็ม ไม่มีและเพราะซานมารีโน ไม่ได้อยู่ติดชายฝั่งทะเล จะมีบ้างก็แก่การจับปลาตามแม่น้ำต่าง ๆ เช่น แม่น้ำซานมารีโน แม่น้ำ Eumicelle

การค้าขาย

การค้าขายภายในประเทศมีตลาดเล็ก ๆ อยู่ทั่วไปตามหมู่บ้าน การค้ากับต่างประเทศ ไม่มีสถิติที่แน่นอน แต่สินค้าที่ส่งออกมีหินที่ใช้ในการก่อสร้าง ข้าวสาลี องุ่น ขนมอบัง หนังสือสัตว์ เกาลัด ปูนขาว และแอสแตมบีเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงมาก นักสะสมแอสแตมบีให้ความนิยมเป็นพิเศษ

กิจการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวรัฐบาลส่งเสริมเป็นอย่างมาก ทำรายได้ให้กับประเทศมากโดยเฉพาะฤดูร้อน ทำให้ชาวซานมารีโนมีงานทำมากขึ้น เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว สิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวคือ บรรยากาศธรรมชาติที่งดงาม อากาศสบายในฤดูร้อนและมีวัดดูโบราณ เช่น โบสถ์ทางศาสนาคริสต์

การคมนาคมขนส่ง

มีถนนติดต่อกับอิตาลี มีรถเมล์บริการอย่างสม่ำเสมอจากเมืองซานมารีโนถึงริมีนินอิตาลี

ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

ซานมารีโนมีสถานทูตในฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ รัฐมอลต้า และรัฐวาติกันชาติที่เป็นสมาชิกของสมาชิกไปรษณีย์สากลมีสัญญาเกี่ยวกับหน่วยรักษาความปลอดภัยของต่างชาติ

รัฐลิชเตนสไตน์ (Liechtenstein)

ขนาดและที่ตั้ง อยู่ระหว่าง Latitude 47° 3' N—47° 16' N และระหว่าง Longitude 9°28'E—9° 38'E Liechtenstein เป็นรัฐเล็ก ๆ อยู่ระหว่างพรมแดน Austria กับ Switzerland

เนื้อที่ 61 ตารางไมล์ (157 ตารางกิโลเมตร)

ประชากร Liechtenstein มีประชากรประมาณ 27,000 คน เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2529

เมืองหลวง Vaduz (วาดุซ)

หน่วยเงินตรา Swiss Franc

ลักษณะภูมิประเทศ

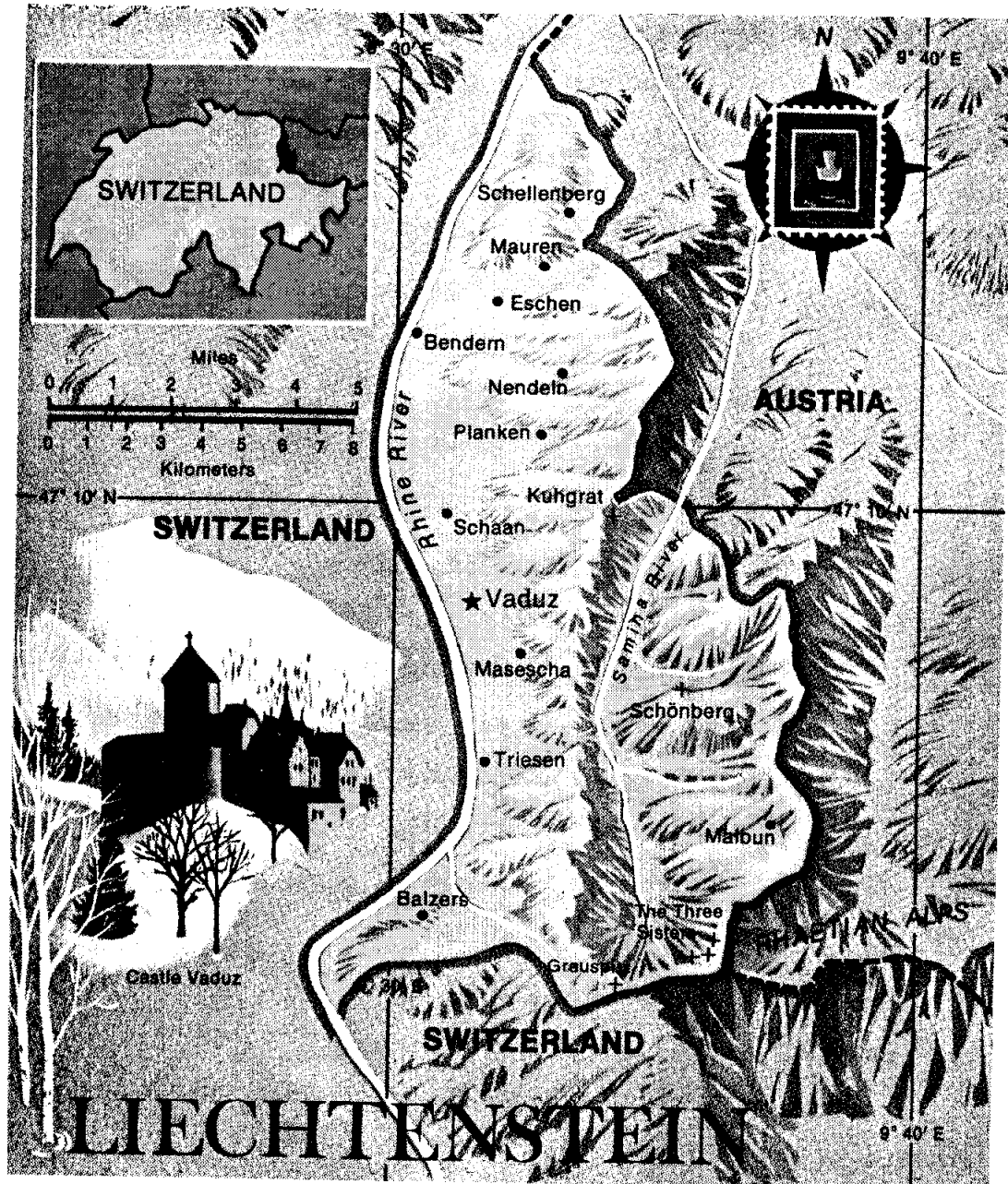
Liechtenstein เป็นที่ราบแคบ ๆ ติดต่อกับฝั่งขวาของแม่น้ำ Rhine มีสภาพเป็นที่สูงและภูเขา

ลักษณะภูมิอากาศ

ได้รับอิทธิพลของลม Föhn เป็นลมที่พัดมาจากตะวันตกเฉียงใต้ ในฤดูใบไม้ผลิ มีหิมะตกมาก ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

การเกษตร ประชากร 25% มีอาชีพการเกษตร ทำการเพาะปลูกแบบ Intensive

เขตเพาะปลูกที่สำคัญคือ เขตลุ่มน้ำ Rhine พืชที่ปลูกมีข้าวโพด มะเขือเทศ และพืชส่วนอื่น ๆ ตามไหล่เขามีการปลูกองุ่นและสวนผลไม้

การอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเป็นขนาดเล็ก เพราะมีวัดตุน้อย ผลิตเหล็กกล้า อาหารกระป๋อง เฟอร์นิเจอร์ และพวกเวชภัณฑ์ต่าง ๆ

การป่าไม้ Liechtenstein มีป่าไม้ 90% ของเป็นรัฐ ไม้สวนมากเป็นพวก Spruce, fir beech, Pine

การค้าขาย การค้าภายในมีศูนย์กลางที่เมือง Vaduz และ Schaan การค้าต่างประเทศส่งไปยังประเทศสมาชิก EFTA ประมาณ 53% สู้ไปยังกลุ่ม EEC อีก 30% ลูกค้าที่สำคัญคือ สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี (ตะวันตก) สหราชอาณาจักร ๙ อังกฤษ ฝรั่งเศส ออสเตรีย อิตาลี และสหรัฐอเมริกา

รัฐอันดอร์รา (Andorra)

ขนาดและที่ตั้ง อยู่ระหว่าง Latitude 42° 30' N และ Longitude 1° 30' E

Andorra เป็นดินแดนที่ไม่มีทางออกทะเล อยู่ทางตอนใต้ของเทือกเขา Pyrenees มีพื้นที่ประมาณ 175 ตารางไมล์ 453 ตารางกิโลเมตร เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2529 มีประชากรประมาณ 43,000คน เมืองหลวงคือ Andorra La vella ประชากรใช้ภาษา Catalan สำเนียงผสมระหว่างฝรั่งเศสกับสเปน นับถือคริสต์นิกาย Roman Catholic

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของอันดอร์ราส่วนใหญ่จะเป็นภูเขา และที่ราบแคบ ๆ เป็นโครงสร้างที่เกิดในยุค Paleozoic มีเทือกเขาวางตัวในแนวตะวันออกและตะวันตก หินพื้นฐานของเขตนี้เป็นหินชนวน และหินปูน บริเวณนี้เคยได้รับอิทธิพลของธารน้ำแข็งมาก่อน ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เป็นต้นน้ำหลายสายซึ่งไหลผ่านฝรั่งเศส และสเปน

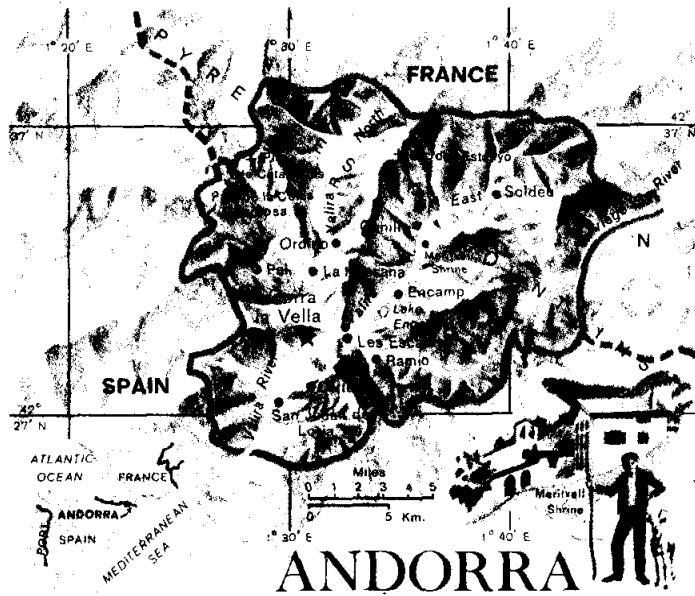
ลักษณะภูมิอากาศ

โดยทั่วไปอากาศจะรุนแรงในฤดูหนาว มีฤดูหนาวยาวนาน ปลายฤดูหนาวอุณหภูมิจะลดลงถึง ๕ ๑. ฤดูร้อนอุณหภูมิจะสูงขึ้นและอากาศแห้ง

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

การเกษตร เป็นอาชีพหลักของประเทศ การเพาะปลูกแบบขั้นบันได พืชที่ปลูกคือ ข้าวสาลี ข้าวไรน์ มันฝรั่ง การเลี้ยงสัตว์มีการเลี้ยงแบบย้ายถิ่นตามฤดูกาล (Transhumance) สัตว์ที่เลี้ยงมีแกะ วัว แพะ ม้า

การอุตสาหกรรม เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน อุตสาหกรรมสำคัญคือ อุตสาหกรรม ทำไม้ซุง และยาสูบ

การคมนาคม มีถนนติดต่อตั้งแต่ชายแดนฝรั่งเศสถึงเขตสเปน มีรถยนต์วิ่งติดต่อระหว่าง Andorra La Villa กับ See do Ursel.

การค้าต่างประเทศ

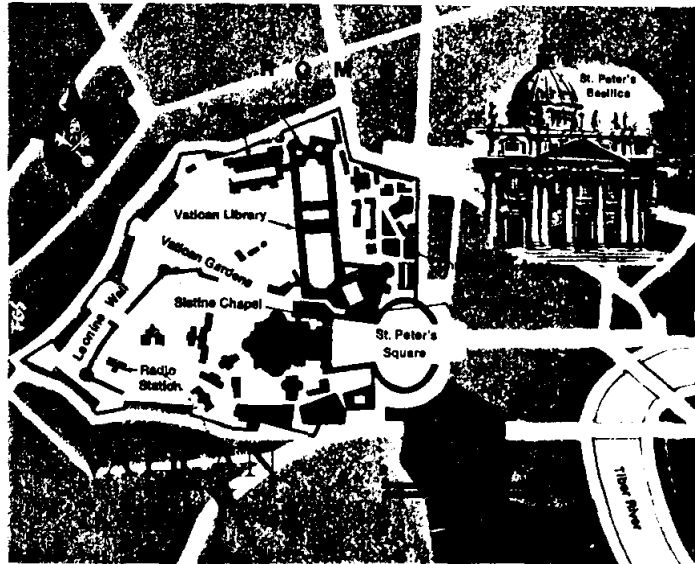
สินค้าออกส่วนมากได้แก่ ไม้ซุง วัชเนื้อและเครื่องเฟอร์นิเจอร์ สินค้าเข้า ได้แก่ เชื้อเพลิง เสื้อผ้า ประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ ฝรั่งเศส สเปน เยอรมนี (ตะวันตก)

นครวาติกัน (Vatican City)

ขนาดและที่ตั้ง อยู่ระหว่าง Latitude 43° 54' N—44° N และ Longitude 12° 24' E—12° 31' E นครวาติกันเป็นรัฐอิสระเป็นศูนย์กลางทางจิตใจ และการปกครองของคริสตศาสนา นิกาย Roman Catholic มีสันตปาปาเป็นผู้ปกครอง ตั้งอยู่ในพื้นที่เกือบจะเป็นรูปสามเหลี่ยมในกรุงโรม อยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ Tiber มีเนื้อที่ 108.8 เอเคอร์ หรือ 0.17 ตารางไมล์ (0.44 ตารางกิโลเมตร) สิ้นปี พ.ศ. 2529 มีประชากรประมาณ 1,100 คน

หน่วยเงินตรา San Marinese Coins Italian and Vatican Citylire

ลักษณะภูมิประเทศ นครวาติกันตั้งอยู่บนเนินเขาเรียบ ๆ ในกรุงโรม เป็นเมืองหลวงด้วย

ลักษณะภูมิอากาศ วาติกันมีอากาศแบบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ฤดูหนาวไม่หนาวจัด ฤดูร้อน ร้อนและแห้งแล้ง อุณหภูมิสูงตลอดวัน

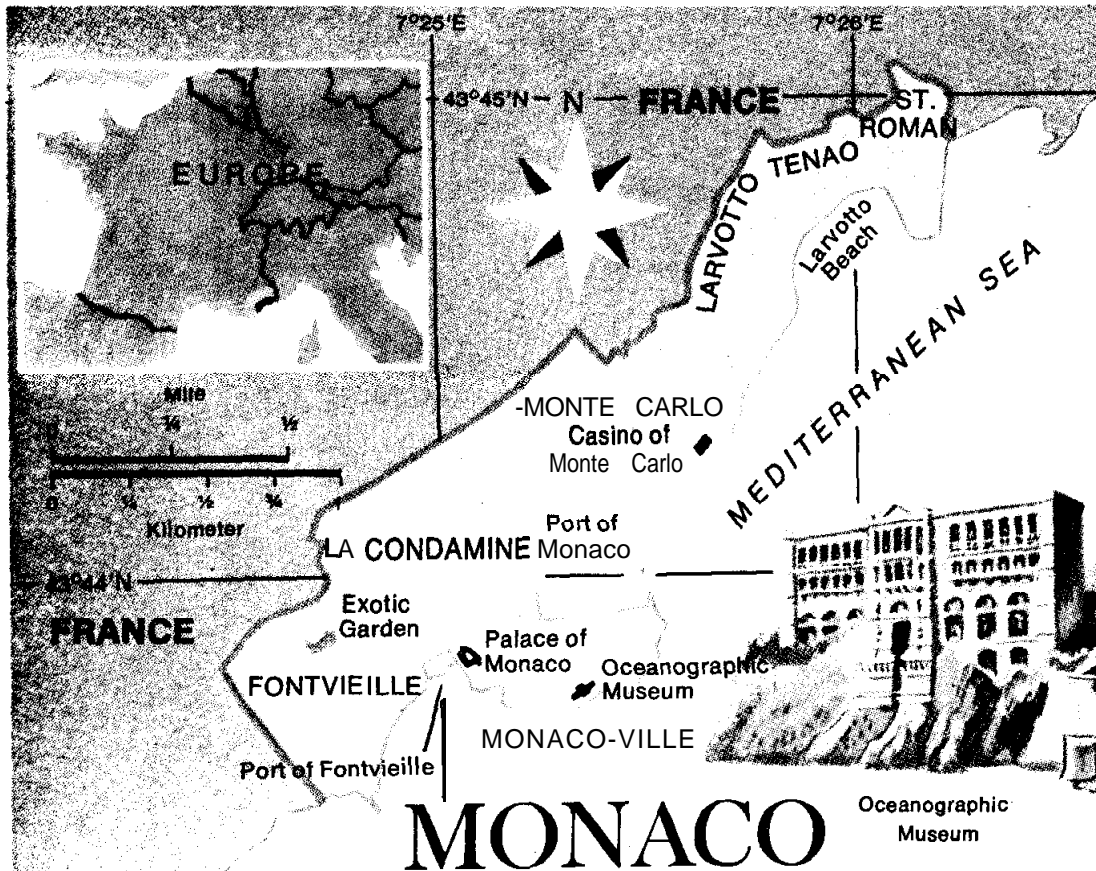
ลักษณะทางเศรษฐกิจ รายได้ส่วนใหญ่มาจากการบริจาคของคริสต์ศาสนิกชนที่เรียกว่า "Peter's Pence" และจากค่าธรรมเนียมต่าง ๆ การจำหน่ายดวงตราไปรษณีย์ของรัฐ การขายของที่ระลึกจากการโฆษณาประกาศต่าง ๆ

โมนาโก (Monaco)

ขนาดและที่ตั้ง อยู่ระหว่าง Latitude 43° 44' N–43° 45' N และ Longitude 7° 25' E–7° 26' E เป็นรัฐอิสระทางใต้ของฝรั่งเศส ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนติดต่อกับฝรั่งเศส มีเนื้อที่ประมาณ 433 เอเคอร์ หรือ 0.6 ตารางไมล์ (1.5 ตารางกิโลเมตร) ชาวโมนาโก มีสัญชาติเป็น Monacan หรือ Monegasque นับถือศาสนา Roman Catholic เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2529 มีประชากร 300,000 คน

หน่วยเงินตรา French franc เมืองหลวง Monaco (โมนาโก)

ลักษณะภูมิประเทศ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ลาดเอียงและอ่าว ลักษณะพื้นที่จะค่อย ๆ ลาดลงสู่อ่าวด้านทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ลักษณะภูมิอากาศ มีลักษณะอากาศแบบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ฤดูหนาวไม่หนาวจัด ฤดูร้อนร้อนและแห้งแล้ง

โมนาโกมีเมืองสำคัญคือ

1. La Condamine เป็นเมืองธุรกิจติดกับเมืองท่า
2. Monaco—Ville เป็นเมืองหลวง
3. Monte—Carlo เป็นเมืองมีบ่อนคาสิโนที่สำคัญ ตั้งอยู่บนที่สูง

ลักษณะทางเศรษฐกิจ รายได้ของโมนาโกขึ้นอยู่กับนักท่องเที่ยว การที่โมนาโกมีนักท่องเที่ยวมาก เพราะมีระบบ "SEM"* ซึ่งเปิดให้มีบ่อนคาสิโนใน Monte Carlo รายได้จากการขายดวงตราไปรษณีย์

การอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน

การคมนาคม มีถนน 2 สายจากฝรั่งเศสเชื่อม Nice กับ Monaco และ

* (Societe de Meret du Circle Etrangers a Monaco)

มีถนนติดต่อกัน ภายในรัฐ ทางตะวันตกเฉียงใต้มีรถไฟของฝรั่งเศสผ่าน นอกนั้นมีการคมนาคมทางน้ำติดต่อกันตามชายฝั่ง

9.3 สรุป

รัฐอิสระต่าง ๆ ในทวีปยุโรป ประกอบด้วย ซานมารีโน ลิกเตนสไตน์ อันดอร์รา โมนาโก และนครวาติกัน

รัฐซานมารีโน ตั้งอยู่ในเขตเทือกเขาติตานิ (Titano) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาแอลไพน์ ไกลฝั่งทะเลเอเดรียติก ได้ชื่อว่าเป็นสาธารณรัฐขนาดเล็กที่สุดในโลก อาชีพสำคัญคือ ปลูกองุ่น เลี้ยงวัว แกะ และไหม นอกจากนี้ยังมีรายได้จากการผลิตแสตมป์ออกจำหน่ายซานมารีโนเป็นเมืองหลวง

รัฐลิกเตนสไตน์เป็นรัฐเล็ก ๆ อยู่ระหว่างประเทศสวิสและออสเตรีย เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเล อาชีพสำคัญคือกสิกรรม ปลูกข้าวโพด องุ่น ผลไม้ อุตสาหกรรมคือ การทอผ้าฝ้าย เครื่องหนัง เครื่องปั้นดินเผา ใช้เงินตราของสวิส วาดุซ (Vaduz) คือเมืองหลวง

รัฐอันดอร์ราเป็นรัฐเล็ก ๆ อยู่ในเทือกเขาปิเรนีส ระหว่างพรมแดนประเทศสเปนและฝรั่งเศสภูมิประเทศเป็นภูเขา ประชากรมีอาชีพเลี้ยงวัวและแกะ ปลูกข้าวสาลี ยาสูบ และผลไม้ อันดอร์รา ลา เวลลา (Andorra La Vella) คือเมืองหลวง

รัฐวาติกัน คืออาณาจักรของสันตะปาปา เป็นอิสระอยู่ในเขตกรุงโรมบนฝั่งขวาของแม่น้ำไทเบอร์ (Tiber) มีสถานที่สำคัญ คือ “วิหารเซนต์ปีเตอร์” ถือว่าเป็นเยี่ยมในด้านสถาปัตยกรรมและจิตรกรรม

รัฐโมนาโก อยู่ระหว่างพรมแดนประเทศฝรั่งเศส และอิตาลี ริมฝั่งริเวียรา (Riviera) ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน รายได้ของรัฐจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โมนาโก (Monaco) คือเมืองหลวง มอนติคาร์โล (Monte Carlo) คือศูนย์กลางบ่อนการพนันสำคัญของโลก

9.4 ศัพท์สำคัญ

9.4.1 “Chestnut” คือ ต้นเกาลัด หรือ ผลิตผลจากเกาลัด เป็นผลิตผลจากรัฐซานมารีโน

9.4.2 “Transhumance” หมายถึง การเลี้ยงสัตว์แบบย้ายถิ่นตามฤดูกาล สัตว์ที่นิยมเลี้ยงกันคือ แกะ วัว แพะ ม้า ล่อ

9.4.3 “Mosaic” หมายถึง กรรมวิธีต่าง ๆ ทางศิลปะซึ่งเป็นประเภทที่ต้องใช้ฝีมือ

9.5 แนวคำถาม

- 1) ประเทศที่มีชื่อในการค้าขายเสตมป์และเป็นที่รู้จักของนักสะสมเสตมป์ด้วยกันคือประเทศใด ?
  1. San Marino
  2. Vatican State
  3. Liechtenstein
  4. Andorra
- 2) รัฐลิคเตนส์ไตน์มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในข้อใด ?
  1. France
  2. Austria
  3. Italy
  4. Switzerland
- 3) ชื่อเมืองต่อไปนี้ข้อใดที่สัมพันธ์กับรัฐลิคเตนส์ไตน์ ?
  1. ลินซ์
  2. วาดุซ
  3. กราซ
  4. ซาลสบูร์ก
- 4) ลักษณะภูมิประเทศที่เกิดในมหายุค Paleozoic เป็นลักษณะโครงสร้างภูมิประเทศในข้อใด ?
  1. ภูมิประเทศของรัฐซานมารีโน
  2. ภูมิประเทศของรัฐวาติกัน
  3. ภูมิประเทศของรัฐอันดอร์รา
  4. ภูมิประเทศของรัฐลิคเตนส์ไตน์
- 5) ศูนย์กลางบ่อนการพนันสำคัญของโลกที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีนั้นอยู่ในรัฐใด ?
  1. รัฐวาติกัน
  2. รัฐอันดอร์รา
  3. รัฐโมนาโก
  4. รัฐซานมารีโน